

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN Z HISTORII W KLASIE VII

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, nie posiada podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do kontynuowania nauki oraz przyswajania nowych treści w klasie wyższej.

Wymagania edukacyjne na ocenę:				
dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
Uczeń:	Uczeń posiada wiedzę i umiejętności określone dla oceny dopuszczającej, a ponadto:	Uczeń posiada wiedzę i umiejętności określone dla oceny dostatecznej, a ponadto:	Uczeń posiada wiedzę i umiejętności określone dla oceny dobrej, a ponadto:	Uczeń posiada wiedzę i umiejętności określone dla oceny bardzo dobrej, a ponadto:
Europa po kongresie wiedeńskim				
• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>restauracja, legitymizm, równowaga europejska, rewolucja przemysłowa, maszyna parowa, ideologia, proletariatus, strajk, fabrykanci, manufaktura</i> • zna daty: obrad kongresu wiedeńskiego (1814-1815), udoskonalenia maszyny parowej (1763) • identyfikuje postać: Jamesa Watta • wymienia i wskazuje na mapie: państwa decydujące na kongresie wiedeńskim • podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego • wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Święte Przymierze, industrializacja, urbanizacja, kapitał, kapitalizm, liberalizm, konserwatyzm, socjalizm, komunizm, związek zawodowy</i> • zna daty: bitwy pod Waterloo (18 VI 1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (IX 1815) • identyfikuje postacie: Edmunda Burke’a, Adama Smitha, Karola Marksa • prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego • przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich • omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji	• wyjaśnia znaczenie terminu: <i>Związek Niemiecki</i> • zna datę: „stu dni” Napoleona (III–VI 1815) • identyfikuje postacie: Aleksandra I, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa, George’a Stephensona, Samuela Morse’a • przedstawia i wskazuje na mapie: zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim, państwa Świętego Przymierza, państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy • zna zasady kapitalizmu • przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>„sto dni” Napoleona, cywilizacja przemysłowa, metropolia, wolna konkurencja, liberalizm ekonomiczny, manifest komunistyczny</i> • identyfikuje postacie: Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III • omawia przebieg „stu dni” Napoleona • przedstawia cele i działalność Świętego Przymierza • przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji • wyjaśnia znaczenie wynaleźienia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji • opisuje sposób działania maszyny parowej	• ocenia zasady, na których podstawie stworzono ład wiedeński • ocenia gospodarcze, społeczne i pozostałe skutki rozwoju przemysłu w XIX w. • ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w. • potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie • samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje • umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami

wymienia ideologie społeczno-polityczne w XIX w.	charakteryzuje założenia: liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu, komunizmu	- opisuje zmiany w strukturze społecznej, jakie dokonały się pod wpływem rewolucji przemysłowej - analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela - dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	- opisuje warunki życia klasy robotniczej - przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyzmu i ruchu robotniczego - wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela - bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	poznany w czasie lekcji innych przedmiotów - potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
--	---	---	---	--

Ziemie polskie w latach 1815–1848

- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unia personalna, noc listopadowa, rusyfikacja, Wielka Emigracja</i> - zna daty: powstania Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa (1815), wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830) - identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego, Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ziemie zabrane, autonomia, Galicja, kaliszanie, konspiracja, dyktator, detronizacja, cenzura, zsyłka, represja, katorga, mesjanizm</i> - identyfikuje postacie: Aleksandra I, Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, Mikołaja I, Józefa Chłopskiego, Zygmunta Krasińskiego, Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>namiestnik, protektorat, Statut organiczny, Kontrybucja, uwłaszczenie</i> - zna datę: wojny polsko-rosyjskiej (II–X 1831) - identyfikuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Artura Grottgera - wskazuje na mapie: miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego	- wskazuje na mapie: najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim - porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami - przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności - opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej	- wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego - przedstawia skutki klęski powstania listopadowego w wymiarze politycznym, gospodarczym i społecznym - ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia - ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków
--	--	--	---	--

- wskazuje na mapie: podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim, główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego - wymienia ustalenia kongresu wiedeńskiego w sprawie ziem polskich - wymienia przyczyny powstania listopadowego - wymienia poglądy romantyków	- charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego - wymienia organy władzy określone w konstytucji Królestwa Polskiego - przedstawia dokonania Królestwa w zakresie gospodarki i edukacji oraz w dziedzinie kultury - wymienia miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego - omawia przyczyny klęski powstania listopadowego - wymienia formy działalności Polaków na emigracji - charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego - wymienia przykłady dzieł polskich romantyków	- charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego - opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej - charakteryzuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego zaboru pruskiego i zaboru austriackiego - opisuje przebieg nocy listopadowej - analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela - dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	- przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim - omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela - bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	- potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie - samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje - umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznаныmi w czasie lekcji innych przedmiotów - potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
Powstanie styczniowe				
- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>praca organiczna</i>, <i>branka</i>, <i>dyktator</i> - zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), ukazu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim (III 1864) - identyfikuje postać: Romualda Traugutta - wymienia założenia pracy organicznej	- wyjaśnia znaczenie terminów: „<i>czerwoni</i>”, „<i>biali</i>”, <i>wojna partyzancka</i>, <i>ukaz</i> - identyfikuje postacie: Aleksandra Wielopolskiego, Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza - wskazuje na mapie: miejsca walk powstańczych - wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej	- wyjaśnia znaczenie terminu: <i>odwilż (wiosna) posewastopolska</i> - zna datę: ogłoszenia manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I 1863) - charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim - wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „<i>czerwonymi</i>” i „<i>białymi</i>”	- wyjaśnia znaczenie terminu: „<i>rewolucja moralna</i>” - zna daty: aresztowania Romualda Traugutta (IV 1864) - wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania - porównuje programy polityczne „<i>czerwonych</i>” i „<i>białych</i>” - przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa	- charakteryzuje działania powstańcze z uwzględnieniem przebiegu powstania w swoim regionie - wskazać różnice między reformami uwłaszczeniowymi przeprowadzonymi w zaborach pruskim, austriackim i rosyjskim - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie

- określa przyczyny i okoliczności wybuchu powstania styczniowego - wymienia bezpośrednio represje wobec uczestników powstania styczniowego i osób wspierających powstanie - wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego	- przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych” - przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego - omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim	- omawia cele programowe Tymczasowego Rządu Narodowego - charakteryzuje politykę władz powstańczych - wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska - analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela - dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	polskiego w czasie powstania styczniowego - opisuje przebieg powstania z uwzględnieniem specyfiki działań zbrojnych - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela - bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	- samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje - umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznаныmi w czasie lekcji innych przedmiotów - potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
---	--	--	---	---

Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku

- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>secesja, Północ, Południe, dyskryminacja, kolonializm, metropolia, system republikański, monarchia parlamentarna, demokratyzacja, teoria ewolucji, promieniowanie X, kultura masowa</i> - zna daty: wojny secesyjnej (1861–1865), powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia powstania II Rzeszy Niemieckiej (1871) - identyfikuje postacie: Abrahama Lincolna, Giuseppe Garibaldiego, królowej Wiktorii, Karola	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna secesyjna, Konfederacja, Unia, wyprawa „tysiąca czerwonych koszul”, kompania handlowa, socjaldemokracja, komunizm, chrześcijańska demokracja (chadecja), nacjonalizm, emancypantki, sufrażystki, pasteryzacja</i> - zna daty: wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863), wojny Prus z Austrią (1866), wojny francusko-pruskiej (1870–1871) - identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta, Wilhelma I, Wiktora Emanuela II, Ottona von Bismarcka, Karola Marksa, Leona XIII, Ludwika Pasteura, Orville’a	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie, ekspansja, eksterminacja, Kompania Wschodnioindyjska, anarchizm, szowinizm, syjonizm, pozytywizm, realizm, naturalizm, impresjonizm, secesja, kubizm</i> - zna daty: wyboru Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), secesji Karoliny Południowej (1860), powstania Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861) - identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Wilhelma	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powstanie sipajów, wojny opiumowe, wojny burskie, powstanie bokserów, solidaryzm społeczny, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, encyklika, historyzm, symbolizm, futuryzm, ekspresjonizm</i> - zna datę: pierwszych nowożytnych igrzysk olimpijskich (1896) - identyfikuje postacie: Roberta Kocha, Karla Benza, Gottlieba Daimlera, Émile’a Zoli - wskazuje na mapie: etapy jednoczenia Włoch i Niemiec	- ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych - ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw - porównuje systemy ustrojowe w XIX–wiecznej Europie - ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu - ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji
--	--	--	--	---

Darwina, Marii Skłodowskiej–Curie - wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej - wymienia, jakie wojny stoczono podczas jednoczenia Niemiec - wymienia wydarzenia, które doprowadziły do zjednoczenia Włoch - wymienia państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji - wyjaśnia, na czym polegał proces demokratyzacji - wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w. - wymienia odkrycia naukowe przełomu XIX i XX w. - przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej - wymienia nowe kierunki w sztuce i architekturze	i Wilbura Wright, Auguste’a i Louisa Lumière, Claude Moneta, Rudolfa Diesela - charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa - wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi - wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck - wskazuje państwa, które posiadały najwięcej kolonii - wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej - przedstawia założenia programowe socjalistów - charakteryzuje założenia programowe chrześcijańskiej demokracji - wyjaśnia, na czym polegał nowoczesny nacjonalizm - wymienia postulaty emancypantek i sufrażystek - przedstawia założenia teorii ewolucji - wymienia wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne - wymienia wynalazki, które miały wpływ na rozwój medycyny i higieny	Roentgena, Pierre’a Curie, Charlesa Dickensa - wskazuje na mapie: tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w. - opisuje przebieg wojny secesyjnej - wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa - omawia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki wojny secesyjnej - opisuje przebieg procesów jednoczenia Włoch i Niemiec - przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy - przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji - przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych - przedstawia cele i metody działania anarchistów - wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet - charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu - charakteryzuje nowe kierunki w literaturze, sztuce oraz architekturze	- porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa - porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji - wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych - wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych - omawia różnice między zwolennikami socjaldemokracji a komunistami - przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych - przedstawia okoliczności kształtowania się syjonizmu i jego założenia - wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w. - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela - bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	- wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w. - na podstawie fotografii ukazujących zabytki architektury i ilustracji przedstawiających dzieła sztuki drugiej połowy XIX oraz początku XX w. określa styl, w jakim zostały stworzone - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie - samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje - umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznaczonymi w czasie lekcji innych przedmiotów - potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
---	--	---	---	--

		• wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w., • przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w. • analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela • dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)		
Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku				
• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rusyfikacja, germanizacja, emigracja zarobkowa, robotnicy, pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska</i> • zna datę: rewolucji 1905–1907 • identyfikuje postacie: Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego, Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa, Henryka Sienkiewicza, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Elizy Orzeszkowej, Jana Matejki, Marię Konopnicką, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego • wymienia bezpośrednie represje wobec uczestników powstania styczniowego i osób wspierających powstanie • wymienia represje wobec Królestwa Polskiego	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>trójlojalizm, Kraj Przywiślański, autonomia, kulturkampf, strajk szkolny, rugi pruskie, burżuazja, inteligencja, ziemiaństwo, orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, krwawa niedziela, solidaryzm narodowy, modernizm</i> • zna daty: protestu dzieci we Wrześni (1901), uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864), krwawej niedzieli (22 I 1905) • identyfikuje postacie: Ottona von Bismarcka, Marii Konopnickiej, Ignacego Łukasiewicza, Ludwika Waryńskiego, Róży Luksemburg, Ignacego Daszyńskiego • wymienia postawy Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji • charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kibitka, tajne komplety, Komisja Kolonizacyjna, Hakata, asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe, endencja, literatura postyczniowa, skauting</i> • zna daty: rozpoczęcia rugów pruskich (1885), powstania Komisji Kolonizacyjnej (1886), Wielkiego Proletariatu (1882), Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego (1897), Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903) • identyfikuje postacie: Piotra Wawrzyniaka, Franciszka Stefczyka • omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Uniwersytet Latający, Towarzystwo Czytelni Ludowych, nowela osadnicza, ustawa kagańcowa, Duma Państwowa, Macierz Szkolna, ogródki jordanowskie</i> • zna datę: ogłoszenia tzw. noweli osadniczej (1904) • identyfikuje postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Stanisława Stojalskiego, Marii i Bolesława Wysłouchów, Henryka Jordana, Heleny Modrzejewskiej, Andrzeja Małkowskiego, Kazimierza Prószyńskiego • przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie • opisuje okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych	• ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych • ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji i germanizacji • ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego • wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami • ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w. • potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie

• charakteryzuje politykę germanizacji • wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w. • wymienia grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w. • rozwija skróty: SDKP, SDKPiL, PPS, PSL, ND • wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego • wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc • podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pokrzepieniu serc	• wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu • wymienia instytucje autonomiczne w Galicji • omawia rozwój przedsiębiorczości Polaków w zaborze pruskim i wymienia jej przykłady • charakteryzuje rozwój gospodarczy Galicji • omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w. • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim • wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami • wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury • charakteryzuje kulturę Młodej Polski • wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w.	• omawia postawy Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji • przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu w Królestwie Polskim • przedstawia rozwój rolnictwa w zaborze rosyjskim • omawia rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego • przedstawia rozwój przemysłu i rolnictwa w zaborze pruskim • omawia rozwój spółdzielczości w Galicji • charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich • przedstawia założenia programowe ruchu robotniczego, narodowego i ludowego • wymienia założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy, Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego, Polskiego Stronnictwa Ludowego • przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX w. • wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury • wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami	• porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów • opisuje przykłady przedsiębiorczości w zaborze rosyjskim i austriackim • wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki • omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich • wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji. przedstawia cele ruchu robotniczego • porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL • porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r. • wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego • charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w. • samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela • potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela • bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	• samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje • umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznaczonymi w czasie lekcji innych przedmiotów • potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi • potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
--	---	---	--	--

		• analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela • dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	• potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	
I wojna światowa				
• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>trójprzymierze</i> (państwa centralne), <i>trójporozumienie</i> (ententa), <i>aneksja</i>, <i>Wielka Wojna</i>, <i>front</i>, <i>bolszewicy</i>, <i>Armia Czerwona</i>, <i>łagry</i> • zna daty: zamachu w Sarajewie (28 VI 1914), wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro-Węgry (28 VII 1914), I wojny światowej (1914–1918), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918), wybuchu rewolucji lutowej (8 III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (6/7 XI 1917) • identyfikuje postacie: Franciszka Ferdynanda Habsburga, Włodzimierza Lenina • wskazuje na mapie: państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia • wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia • wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kocioł bałkański</i>, <i>ultimatum</i>, <i>wojna błyskawiczna</i>, <i>wojna pozycyjna</i>, <i>wojna manewrowa</i>, <i>nieograniczona wojna podwodna</i>, <i>rewolucja lutowa</i>, <i>rewolucja październikowa</i> • zna daty: zawarcia trójprzymierza (1882), powstania trójporozumienia (1907), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Stany Zjednoczone (IV 1917), podpisania traktatu brzeskiego (3 III 1918), wojny domowej w Rosji (1919–1922), powstania ZSRS (XII 1922), • identyfikuje postać: Mikołaja II • wskazuje na mapie: państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych • wymienia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami • przedstawia przejawy rywalizacji mocarstw na morzach i oceanach	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>U-Boot</i>, <i>ofensywa</i>, <i>Rada Komisarzy Ludowych</i>, <i>dwuwładza</i>, <i>Rząd Tymczasowy</i>, <i>biała gwardia</i>, <i>Czeka</i>, <i>tezy kwietniowe</i> • zna daty: obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy (15 III 1917), ogłoszenia tez kwietniowych przez Lenina (IV 1917) • identyfikuje postacie: Karola I Habsburga, Wilhelma II, Gawriło Principa, Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego • wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w. • opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia • przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy • przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych • omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mienszewicy</i>, <i>eserowcy</i> • zna daty: bitwy pod Tannenbergiem (VIII 1914), bitwy nad Marną (IX 1914), bitwy o Gallipoli (1915), bitwy pod Ypres (1915), bitwy pod Gorlicami (1915), przyłączenia się Włoch do ententy (1915), bitwy pod Verdun (1916), bitwy nad Sommą (1916), bitwy jutlandzkiej (1916), ogłoszenia nieograniczonej wojny podwodnej (1917), powstania Rady Komisarzy Ludowych (XI 1917) • identyfikuje postacie: Grigorija Rasputina, Aleksandra Kiereńskiego • przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie • wyjaśnia, jaki wpływ na losy wojny miała sytuacja wewnętrzna w Niemczech i Austro-Węgrzech • opisuje przebieg walk na froncie zachodnim i wschodnim oraz na Bałkanach i we Włoszech	• ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej • ocenia skutki zastosowania nowych rodzajów broni • porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim • ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy • potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie • samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje • umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznaczonymi w czasie lekcji innych przedmiotów • potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi • potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem

- wymienia przyczynę bezpośrednią wybuchu Wielkiej Wojny - wymienia cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej - rozwija skrót: ZSRS	- wymienia przyczyny pośrednie wybuchu Wielkiej Wojny - wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny miało wprowadzenie nowych rodzajów broni - wskazuje przyczyny klęski państw centralnych - wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej - wymienia przyczyny i skutki rewolucji październikowej - charakteryzuje sytuację w Rosji po rewolucji październikowej	- określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji - analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela - dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	- porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim - wymienia rosyjskie stronnictwa polityczne i przedstawia ich założenia programowe - omawia przebieg rewolucji lutowej i rewolucji październikowej - charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela - bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
Sprawa polska podczas I wojny światowej				
- wyjaśnia znaczenie terminu: <i>Legiony Polskie</i> - zna daty: sformowania Legionów Polskich (1914), podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919) - identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kryzys przysięgowy, Błękitna Armia,</i> - zna datę: kryzysu przysięgowego (VII 1917) - identyfikuje postacie: Józefa Hallera, Thomasa Woodrowa Wilsona, Władysława Grabskiego - przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy), Rada Regencyjna</i> - zna daty: wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), programu pokojowego prezydenta Wilsona (8 I 1918) - wskazuje na mapie: podział ziem polskich w 1915 r.	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Kompania Kadrowa, Legion Puławski, I i II Brygada Legionów Polskich</i> - zna daty: wkroczenia Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego (6 VIII 1914), powstania Rady Regencyjnej (1917)	- ocenia wysiłek zbrojny i dyplomatyczny Polaków podczas I wojny światowej - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie - samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje

wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej	- omawia sprawę polską w polityce państw ententy - omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy	- przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności - wymienia postanowienia Aktu 5 listopada - analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela - dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	- przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela - bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	- umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznanymi w czasie lekcji innych przedmiotów - potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
Europa i świat po I wojnie światowej				
- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy, faszyzm, narodowy socjalizm (nazizm), obóz koncentracyjny, führer, stalinizm, kult jednostki, lagier</i> - zna daty: podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919), przejścia przez A. Hitlera funkcji kanclerza (I 1933), utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939) - identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina - wymienia i wskazuje na mapie: państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Wielka Czwórka, demilitaryzacja, ład wersalski, czarny czwartek, New Deal, antysemityzm, ustawy norymberskie, totalitaryzm, noc długich noży, noc kryształowa, gestapo, wielka czystka, NKWD, Gulag, mass media, emancypacja, prawa wyborcze</i> - zna daty: obrad konferencji paryskiej (XI 1918–VI 1919), powstania Ligi Narodów (1920), układu w Locarno (1925), czarnego czwartku (24 X 1929), wprowadzenia New Deal (1933), nocy długich noży (1934), przyjęcia ustaw norymberskich (1935), nocy kryształowej (1938) - identyfikuje postacie: Thomasa Woodrowa Wilsona, Franklina	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plebiscyt, wolne miasto, mały traktat wersalski, kolchoz, sowchoz, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa, czystka, modernizm, dadaizm, surrealizm, futurizm</i> - zna daty: przejścia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934), głodu na Ukrainie (1932–1933), wielkiej czystki (1936–1938) - identyfikuje postacie: Joachima Ribbentropa, Władysława Mołotowa - charakteryzuje postanowienia małego traktatu wersalskiego	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pucz, indoktrynacja, funkcjonalizm, socrealizm</i> - zna daty: puczu monachijskiego (1923), podpalenia Reichstagu (II 1933), przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918) - identyfikuje postacie: Davida Lloyd George’a, Georges’a Clemenceau, Vittorio Orlando - przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej - charakteryzuje reformy gospodarcze Józefa Stalina - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela	- ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego - ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie - wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno - wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy totalitarne - wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy - ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej

• przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej • wymienia postanowienia traktatu wersalskiego • wymienia cechy charakterystyczne faszyzmu i nazizmu • wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego • wymienia rodzaje mass mediów • wymienia nowe nurty w architekturze i sztuce • przedstawia społeczne skutki I wojny światowej	Delano Roosevelta, Josefa Goebbelsa, Heinricha Himmlera • wymienia i wskazuje na mapie: państwa, które powstały lub odrodziły się po I wojnie światowej • charakteryzuje układ sił w Europie po zakończeniu wojny • wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów • przedstawia proces przejmowania władzy przez Adolfa Hitlera • charakteryzuje politykę nazistów wobec ludności żydowskiej • wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki • opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów • przedstawia rozwój środków komunikacji i mass mediów w okresie międzywojennym • charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym	• charakteryzuje postanowienia konferencji w Locarno • charakteryzuje działalność Ligi Narodów • wskazuje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego • charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim • wskazuje skutki wielkiego kryzysu gospodarczego • wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli • rozwija skrót: WKP(b) • omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r. • analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela • dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	• potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela • bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) • potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	• potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie • samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje • umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznaczonymi w czasie lekcji innych przedmiotów • potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi • potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
--	---	---	--	--

Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej

• wyjaśnia znaczenie terminu: <i>plebiscyt</i> • zna daty: przekazania władzy wojskowej J. Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918), Bitwy Warszawskiej (VIII 1920), pokoju w Rydze (18 III 1921) • identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Tymczasowy Naczelnik Państwa, Orłęta Lwowskie</i> • zna daty: przekazania władzy cywilnej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (14 XI 1918), wybuchu powstania wielkopolskiego (27 XII 1918), pierwszego powstania śląskiego	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>linia Curzona, „cud nad Wisłą”, koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, „bunt” Żeligowskiego</i> • zna daty: powołania rządu Jędrzeja Moraczewskiego (XI 1918), powołania rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919),	• zna daty: zaślubin Polski z morzem (II 1920), podziału Śląska Cieszyńskiego (VII 1920) • przedstawia założenia programowe tymczasowych ośrodków władzy	• wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę • charakteryzuje sytuację polityczną na ziemiach polskich w pierwszym roku niepodległości
---	--	---	---	---

Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego, Wincentego Witosa - wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich - wie, dlaczego 11 listopada stał się symboliczną datą odzyskania przez Polskę niepodległości - wymienia postanowienia pokoju ryskiego - wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt granic państwa polskiego	(VIII 1919), drugiego powstania śląskiego (VIII 1920), plebiscytu na Górnym Śląsku (20 III 1921), trzeciego powstania śląskiego (V–VII 1921) - identyfikuje postacie: Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Lucjana Żeligowskiego, Józefa Hallera - wskazuje na mapie: obszar powstania wielkopolskiego, obszar Wolnego Miasta Gdańska - omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Piłsudskiego - omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej - przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską - omawia przyczyny, przebieg i skutki powstania wielkopolskiego - omawia okoliczności plebiscytów na Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku	plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (VII 1920), „buntu” Żeligowskiego (X 1920), włączenia Litwy Środkowej do Polski (III 1922) - identyfikuje postacie: Wojciecha Korfatego, Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego - wskazuje na mapie: granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim, obszary plebiscytowe, zasięg powstań śląskich - porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną - przedstawia przebieg wojny polsko-bolszewickiej - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki powstań śląskich - analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela - dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	- przedstawia założenia programowe rządu Jędrzeja Moraczewskiego - charakteryzuje kształtowanie się granic odrodzonej Polski z wykorzystaniem mapy - przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko–ukraińskiego pod koniec 1918 r. i w 1919 r. - omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki - opisuje konflikt polsko–czechosłowacki i jego skutki - samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela - bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	- ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości - dostrzega zagrożenia dla państwa polskiego powstałe w trakcie formowania się jego granic - wymienia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu - ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska - potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie - samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje - umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznaczonymi w czasie lekcji innych przedmiotów - potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi - potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
--	---	--	--	--

II Rzeczpospolita w latach 1921–1939

• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Naczelnik Państwa, zamach majowy, sanacja</i> • zna daty: uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921), wyboru G. Narutowicza na prezydenta (9 XII 1922), układu polsko-francuskiego (II 1921), początku zamachu majowego (12 V 1926), uchwalenia konstytucji kwietniowej (23 IV 1935) • identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego, Wincentego Witosa, Ignacego Mościckiego • wymienia partie polityczne II Rzeczypospolitej • wymienia państwa, z którymi II Rzeczypospolita zawarła sojusze • wymienia nazwy traktatu z ZSRS i układu z Niemcami z okresu polityki równowagi	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mała konstytucja, konstytucja marcowa, hiperinflacja, nowela sierpniowa, autorytaryzm, konstytucja kwietniowa, polityka równowagi</i> • zna daty: pierwszych wyborów do sejmu ustawodawczego (26 I 1919), uchwalenia małej konstytucji (20 II 1919), zabójstwa prezydenta G. Narutowicza (16 XII 1922), uchwalenia noweli sierpniowej (2 VIII 1926), traktatu polsko-sowieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934) • identyfikuje postacie: Wojciecha Korfanteo, Władysława Grabskiego, Józefa Becka • charakteryzuje zadania, jakie stanęły przed władzami odradzającej się Polski • omawia postanowienia konstytucji marcowej • wymienia postanowienia sojuszy Polski z Francją i Rumunią • wymienia przyczyny zamachu majowego • charakteryzuje przebieg zamachu majowego • przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna celna, system parlamentarny, Kresy Wschodnie, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, wybory brzeskie</i> • zna daty: wyborów brzeskich (XI 1930) • identyfikuje postacie: Macieja Rataja, Walerego Sławka, Edwarda Rydza-Śmigłego • wymienia postanowienia małej konstytucji • omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza • charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926 • omawia skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego • analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela • dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sejm ustawodawczy, Zgromadzenie Narodowe, kontrasygnata, dywersja, partyjniactwo, „cuda nad urną”, proces brzeski, grupa pułkowników, grupa zamkowa</i> • zna datę: procesu brzeskiego (1932) • charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej • porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej • charakteryzuje rządy sanacyjne • przedstawia politykę władz sanacyjnych wobec opozycji politycznej • omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego • samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela • potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela • bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy) • potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji	• ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926 • wyjaśnia wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej. • charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie • ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli • potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie • samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje • umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznаныmi w czasie lekcji innych przedmiotów • potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi • potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej
---	---	---	---	--

Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej

- wyjaśnia znaczenie terminów: *Polska A, Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy, analfabetyzm*

- identyfikuje postacie: Władysława Reymonta, Stefana Żeromskiego

- wskazuje na mapie: obszar Polski A, obszar Polski B, obszar COP-u, Gdynię,

- rozwija skrót: COP

- wymienia różnice między Polską A i Polską B

- charakteryzuje społeczeństwo II Rzeczypospolitej pod względem narodowościowym

- przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej

- wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym i ich dzieła

- wymienia nurty, które powstały w malarstwie i architekturze

- wyjaśnia znaczenie terminów: *reforma rolna, reforma walutowa, hiperinflacja, magistrala węglowa, ekspresjonizm, impresjonizm*

- zna datę: otrzymania Literackiej Nagrody Nobla przez W. Reymonta (1924)

- identyfikuje postacie: Władysława Grabskiego, Eugeniusza Kwiatkowskiego, Zofii Nałkowskiej, Marii Dąbrowskiej, Witolda Gombrowicza, Juliana Tuwima

- wymienia i wskazuje na mapie: okręgi przemysłowe II Rzeczypospolitej

- wymienia reformy rządu Władysława Grabskiego

- przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni i jego znaczenie dla polskiej gospodarki

- omawia strukturę wyznaniową II Rzeczypospolitej

- omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej

- wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk matematycznych.

- wyjaśnia znaczenie terminów: *asymilacja narodowa, getto ławkowe, numerus clausus, formizm, modernizm, funkcjonalizm*

- zna daty: rozpoczęcia budowy Gdyni (1921), reformy walutowej W. Grabskiego (1924), rozpoczęcia budowy COP-u (1937)

- identyfikuje postacie: Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury

- wskazuje na mapie: przebieg magistrali węglowej

- przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości

- omawia założenia i realizację reformy rolnej

- omawia stosunki polsko-żydowskie

- wymienia przykłady wyższych uczelni funkcjonujących w II Rzeczypospolitej

- wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, twórców filmu i sztuki w Polsce międzywojennej

- analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela

- dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)

- wyjaśnia znaczenie terminów: *skamandryci, awangarda*

- identyfikuje postacie: Brunona Schulza, Tadeusza Dołęgi-Mostowicza, Hanki Ordonówny

- przedstawia sposoby przezwycięzania trudności gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej

- wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia

- charakteryzuje kierunki w literaturze, sztuce i architekturze II Rzeczypospolitej

- samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela

- potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela

- bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)

- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji

- ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej

- ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej

- ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego,

- ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych.

- ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym.

- potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie

- samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje

- umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznanymi w czasie lekcji innych przedmiotów

- potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi

- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej

Droga do wojny

- wyjaśnia znaczenie terminów: *aneksja*, *Anschluss*, *oś Berlin–Rzym–Tokio* (*państwa osi*)

- zna datę: paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939)

- identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera

- wymienia i wskazuje na mapie: państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch

- podaje przykłady łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Hitlera

- wymienia sojusze, jakie zawarła Polska w dwudziestoleciu międzywojennym

- przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r.

- wymienia postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow

- wyjaśnia znaczenie terminów: *polityka ustępstw* (*appeasement*), *Zaolzie*, *eksterytorialność*

- zna daty: Anschlusu Austrii (III 1938), konferencji w Monachium (IX 1938), zajęcia Zaolzia przez Polskę (2 X 1938)

- identyfikuje postacie: Joachima von Ribbentropa, Władysława Mołotowa, Józefa Becka

- wskazuje na mapie: Zaolzie, obszary, które na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow miały przypaść III Rzeszy i ZSRS

- wymienia postanowienia konferencji w Monachium

- omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich

- wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop–Mołotow

- wyjaśnia znaczenie terminu: *remilitaryzacja*

- zna daty: remilitaryzacji Nadrenii (1936), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939)

- identyfikuje postać: Neville’a Chamberlaina

- przedstawia proces militaryzacji Niemiec

- omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej

- charakteryzuje stosunki polsko-sowieckie i polsko-niemieckie w dwudziestoleciu międzywojennym

- wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej

- wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop–Mołotow

- charakteryzuje relacje polsko-brytyjskie i polsko-francuskie w przededniu II wojny światowej

- analizuje i interpretuje źródła historyczne pod kierunkiem nauczyciela

- dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)

- zna daty: proklamowania niepodległości Słowacji (III 1939), zajęcia przez Niemcy Okręgu Kłajpedy (III 1939), przemówienia sejmowego J. Becka (5 V 1939)

- przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej

- wyjaśnia wpływ polityki ustępstw (*appeasement*) na politykę zagraniczną Niemiec

- charakteryzuje kolejne etapy podboju Europy przez A. Hitlera do sierpnia 1939 r.

- przedstawia przyczyny konfliktu polsko-czechosłowackiego o Zaolzie

- wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę A. Hitlera

- samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela

- potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela

- bardzo dobrze posługuje się mapą historyczną (potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy)

- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji

- ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium

- ocenia skutki polityki *appeasementu* dla Europy

- ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej

- ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia

- potrafi korzystać ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela i zdobytych samodzielnie

- samodzielnie interpretuje źródła, potrafi łączyć zawarte w nich informacje

- umie powiązać problematykę historyczną z zagadnieniami poznanymi w czasie lekcji innych przedmiotów

- potrafi powiązać dzieje własnego regionu z historią Polski lub z dziejami powszechnymi

- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, posługując się przy tym bogatym słownictwem i pojęciami charakterystycznymi dla nauki historycznej